

# REFERAT Udvalget for Bæredygtig Udvikling d. 02-02-2022

**Mødedato** Onsdag d. 02. februar 2022 kl. 08:30

**Mødested** Lokale 412, Skelbækvej

**Mødedeltagere** Gaby Scheel Kndusen, Rasmus Andresen, Claus Bruun  
Jørgensen, Arne Leyh Petersen, Kjeld Hansen, Erwin Andresen, Erik  
Uldall Hansen

## Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden og procedurespørgsmål.....	3
Præsentation af tema.....	4
Mobilitetsplan for Aabenraa Kommune.....	5
Status på DK2020 - Klimahandleplan for Aabenraa Kommune.....	6
Kommunal deltagelse Klimaskovfondens demonstrationsprojekter.....	9
Mulighed for offentligt-privat innovationspartnerskab om et erhvervsområde ved Padborg.....	11
Godkendelse af indsatsplan for bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo.....	13
Opstart Spildevandsplan 2023.....	14
Tillæg nr. 6 til Spildevandsplan 2018-2022.....	16
Tillæg nr. 7 til Spildevandsplan 2018-2022.....	18
Forslag til Tillæg nr. 8 til Spildevandsplan 2018-2022 - Bovrup.....	20
Varmeforsyningsprojekt for område ved Dimen/Stollig.....	22
Orientering om uvedkommende vand i spildevandssystemet i Bylderup-Bov.....	24
Orientering fra formand og direktør.....	26
Underskriftsside.....	27

## **Punkt 10: Godkendelse af dagsorden og procedurespørgsmål**

21/38964

### **Sagsfremstilling**

Udvalget for Bæredygtig Udvikling

Onsdag den 2. februar 2022

### **Indstilling**

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at dagsorden godkendes.

### **Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 02-02-2022**

Godkendt.

## **Punkt 11: Præsentation af tema**

21/37946

### **Sagsfremstilling**

Forvaltningen Plan, Teknik & Miljø giver en introduktion til to temaer, der ligger i udvalgets ressortområde.

- Spildevand og miljøvurdering
- Arwos

Ole Damm fra Arwos deltager i punktet vedr. introduktion til Arwos.

### **Indstilling**

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

### **Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 02-02-2022**

Taget til efterretning.

### **Bilag**

wt-Introduktion til VVM og spildevand.pdf

wt-Arwos introduktion til UBU

## **Punkt 12: Mobilitetsplan for Aabenraa Kommune**

18/40461

### **Sagsfremstilling**

I denne sag anmodes Udvalget for Bæredygtig Udvikling om at afgive bemærkninger til et udkast til Aabenraa Kommunes mobilitetsplan.

Teknik- og Miljøudvalget har den 1. december 2021 besluttet at sende udkastet til en mobilitetsplan i offentlig høring, samt til bemærkninger i relevante fagudvalg.

Mobilitetsplanen er udarbejdet på grundlag af to workshops med Teknik- og Miljøudvalget og Vækstudvalget for Land og By, samt på baggrund af en spørgeskemaundersøgelse blandt borgere (ca. 1000 besvarelser, svarende til ca. 2% af kommunens befolkning) og efter dialog med for eksempel en borgerforening, lægehuse og Seniorrådet.

Mobilitetsplanen er en rammeplan for Aabenraa Kommunes indsats på trafikområdet. Den sætter fokus på fem overordnede områder med hver sin vision:

- Landdistrikter – man skal kunne bo og leve i en by uden at eje en bil
- Cyklisme – alle skal cykle
- Aktivt byliv – man skal kunne færdes sikkert og trygt i alle byer
- Digital mobilitet – alle skal have samme digitale muligheder uanset bopæl
- Fremkommelighed for alle – det skal være let at være trafikant i kommunen

For hvert af disse fokusområder beskriver planen, hvordan status er i dag, hvad undersøgelserne har vist, samt hvilke indsatser Aabenraa Kommune peger på for at fremme mobiliteten i relation til fokusområdet.

Endelig indeholder planen 30 forslag til konkrete tiltag, som skal understøtte indsatserne under de fem fokusområder. Tiltagene kan for eksempel være grundig information om brugen af flextrafik, udarbejdelse af supplerende planer på trafikområdet, fremme af brug af digitale løsninger eller på eksperimenterede basis at udlåne elcykler til fremme af cyklisme.

### **Indstilling**

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at Udvalget for Bæredygtig Udvikling giver bemærkninger til udkastet til mobilitetsplanen.

### **Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 02-02-2022**

Godkendt idet udvalget opfordrer til at have fokus på grønne drivmidler og at skabe muligheder for at benytte dem.

### **Bilag**

wt-Mobilitetsplan - høringsudgave

# Punkt 13: Status på DK2020 - Klimahandleplan for Aabenraa Kommune

20/41374

## Sagsfremstilling

DK2020 er startet af Realdania i 2019 i samarbejde med CONCITO, regionerne, KL og C40. Ambitionen er at sætte skub i indsatsen for at opfylde Parisaftalen, herunder nedbringe drivhusgasudledningen på kommunalt niveau og understøtte sparring og samarbejde mellem danske kommuner på klimaområdet. Se mere i faktaarket i bilag.

Aabenraa Kommune modtog i november 2020 officielt tilsagn om deltagelse i DK2020, og har i budget 2021 afsat i alt 4,5 mio. kr. i 2021 og 2022 til arbejdet med DK2020.

I denne sag forelægges Udvalget for Bæredygtig Udvikling en status og orientering om arbejdet, herunder tidsplanen og de igangværende processer, samt de forudsætninger, dilemmaer og muligheder, der ligger i projektet.

Tidsplan – herunder igangværende processer

Der arbejdes i 1. kvartal med inddragelse af nøgleaktører, interessenter og borgere i udarbejdelsen af planen. Herefter er der lagt et temamøde i Byrådet i marts.

Ultimo maj/primus juni er der en forhåndsvurdering ved CONCITO. Forhåndsvurderingen har til formål at sikre, at den endelige klimahandleplan kan certificeres af C40.

Da klimahandleplanen vil indeholde en række mulige tiltag til at opnå klimaneutralitet og en klimarobust kommune, er det forventningen, at projektet byder ind med projektforslag og ideer i forbindelse med budgetlægningen.

Der arbejdes hen imod at DK2020-klimahandleplanen kan blive politisk behandlet i september 2022 og efterfølgende certificeret af C40 i oktober.

Tidsplanen er skitseret i bilag.

## Organisering

Projektet er organiseret med en styregruppe og en arbejdsgruppe med projektleder samt ad hoc deltagelse fra alle forvaltninger. Styregruppen er bredt sammensat og har kommunaldirektøren som formand. Se uddybende i bilag. Til orientering er der ny projektleder pr. 1. februar.

Der er desuden nedsat geografiske organiseringer i hver region, der netop koordinerer samarbejde, fungerer som led mellem kommunerne og CONCITO samt bidrager med vejledning, sparring og formidling af viden til kommunerne.

Forudsætninger – herunder opgørelse af drivhusgasudledning og kortlægning af klimatilpasning

Klimahandleplanen skal være vidensbaseret, og der arbejdes derfor med en opgørelse af drivhusgasudledningen og en kortlægning af de udfordringer, der måtte komme som følge af klimaforandringer, herunder særligt de forventede øgede vandmængder.

Drivhusgasopgørelsen viser tydeligt, at Aabenraa Kommune er en arealmæssigt stor kommune, hvor der drives meget landbrug på forholdsvis kulstofholdige jorde. Der ligger derfor en væsentlig opgave i at understøtte en grøn omstilling af landbruget. Ligeledes ses det, at der foregår en væsentlig mængde transport på fossile drivmidler og benyttes en mængde fossil energi.

Der er udarbejdet fremskrivninger til 2030 og 2050, som viser den udledning, der må forventes, såfremt alene de nuværende statslige initiativer gennemføres. Fremskrivningerne viser et behov for at arbejde med yderligere handling for at nå målene.

Drivhusgasudledningen er beskrevet nærmere i notatet, og metoden er skitseret i særskilt bilag.

#### Oversvømmelser og andre klimaændringer

Kortlægningen i forhold til klimatilpasning bygger videre på viden og erfaringer fra den nuværende klimatilpasningsplan for 2014 og risikostyringsplanen, der blev godkendt sidste år.

Datasættene for oversvømmelser er kort beskrevet i notatet og rummer både data for den nuværende situation og forskellige fremskrivninger af klimascenarierne, der viser de aktuelle forhold i for eksempel 2050 eller 2100.

Ud over øgede vandmængder og oversvømmelser vil der også blive udarbejdet vurderinger af andre klimaændringer, så som mere vind, tørke og stigende temperaturer.

#### Leverancen/produktet samt dilemmaer og muligheder

Der udarbejdes en klimahandleplan og en detaljeret dokumentation, således der kan opnås certificering ved C40. Klimahandleplanen skal overordnet set indeholde både relevante delmål frem mod de ultimative mål i 2050 samt konkrete handlinger. Derudover er det væsentligt, at der også skal ske en prioritering, ud fra en transparent metode. Se mere i bilag.

Projektet rummer en del udfordringer eller dilemmaer men også mange muligheder, som det er væsentligt at holde sig for øje, både i prioriteringen, i fastsættelse af delmål og som en grundforudsætning for arbejdet med klima. Projektets umiddelbare udfordringer, dilemmaer og spørgsmål der rejser sig, er listet op herunder og foldet ud i bilag:

- Kommunens roller og beføjelser – hvordan sikres lokal handling, når kommunen ikke har beslutningskompetencen, og det er helt tydeligt, at vi kun kan lykkes og komme i mål sammen med andre?
- Der er brug for lokal handling for at nå fremskrivningerne, men der er også behov for at arbejde med yderligere handling for at nå målene og reducere mankoen.
- Hvordan prioriteres indsatserne, således der opnås størst klimaeffekt, men også den bedste synergi mellem indsatserne, med vores øvrige arbejde og med størst merværdi?
- Hvad er relevante delmål i vores kontekst og hvor ambitiøse skal de være? – eksempelvis reduktionsmål på sektorniveau for landbrug, energi og transport?
- Aftale om grøn omstilling af landbruget viser en vej, skal den følges eller skal der ændres i fordelingen af indsatserne?

- Hvordan ser fremtidens energibehov og –produktion ud i Aabenraa med omstilling til el i flere brancher?
- Hvordan understøtter kommunen bedst transportbranchen i en grøn omstilling, hvor der lige nu ikke er nogle entydige svar?
- Hvordan klimasikrer vi bedst og mest robust, samtidig med at der opnås en retfærdig fordeling og en social balance i tiltagene?
- Hvad er ambitionen for kommunen som organisation - gå forrest, efter eller sideløbende med de sektorer, hvor de store drivhusgasreduktioner kan findes?

Dette og meget mere skal arbejdsgruppen, styregruppen og Byrådet sammen finde svar på over de kommende måneder frem mod en endelig klimahandleplan.

## **Økonomi og afledt drift**

De i alt 4,5 mio. kr. er blevet fordelt over budgetårene 2021 og 2022. Midlerne er desuden fordelt med 3,5 mio. kr. til årsværk til planlægning, dataindsamling, udarbejdelse og forankring af DK2020 partnerskab og en ny klimahandleplan for Aabenraa Kommune. De resterende 1,0 mio. kr. er placeret i en pulje til indkøb af analyse, data og andre ydelser samt kommunikationsindsatser.

## **Indstilling**

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at statusorientering og -notat tages til efterretning.

## **Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 02-02-2022**

Taget til efterretning.

## **Bilag**

Faktaark\_DK2020

wt\_Statusnotat\_DK2020 primo 2022

wt\_Tidsplan\_DK2020

wt\_Metode - drivhusgasopgørelse\_januar 2022

# Punkt 14: Kommunal deltagelse Klimaskovfondens demonstrationsprojekter

22/589

## Sagsfremstilling

I denne sag skal der tages stilling til, om Aabenraa Kommune vil foreslå skovrejsning på et eller flere kommunalt ejede arealer som demonstrationsprojekter. Projekterne vil understøtte visionerne i DK2020, have positiv effekt på grundvandsbeskyttelse og biodiversitet samt fremme muligheden for rekreativ, bynær offentlig skov.

Aabenraa Kommune modtog den 21. december 2021 henvendelse fra Klimaskovfonden, som efterlyser samarbejde med kommuner omkring demonstrationsprojekter vedr. skovrejsning og udtagning af lavbundsarealer.

Klimaskovfonden blev i december 2020 oprettet af et enigt Folketing med en startkapital på 100 mio. kr.

Fondens formål er, ”at accelerere indfrielsen af de danske klimamål gennem skovrejsning og udtagning af lavbundsarealer, men en vigtig del af Klimaskovfondens formål er også at sikre hensynet til synergieffekter i fondens projekter, herunder især biodiversitet, men også grundvand, vandmiljø, rekreative områder og friluftsliv.”

Plan, Teknik & Miljø har screenet de kommunalt ejede landbrugsarealer for potentielle områder og mulige synergieffekter i forbindelse med en klimarettet skovrejsning.

Der er ikke i denne sammenhæng kikket på udtagning af lavbundsarealer, da disse projekter oftest omhandler mange lodsejere, kræver indgående forundersøgelser og tager flere år at gennemføre.

Gennemgangen har resulteret i 3 potentielle skovrejsningsområder i henholdsvis Varnæs, Kollund og Bov. En nærmere beskrivelse af de enkelte områders planmæssige forhold og synergimuligheder fremgår af vedlagte bilag.

Frist for interessetilkendegivelse er den 25. februar 2022.

I forhold til arealerne tages det forbehold for, at det besluttet, at der kan rådes over arealerne til formålet. Ligeledes tages der forbehold for, hvordan finansiering af nedgangen i forpagtningsindtægter håndteres jævnfør nedenstående om økonomi og afledt drift.

## Økonomi og afledt drift

Klimaskovfonden finansierer alle udgifter i forbindelse med selve skovtilplantningen.

Den efterfølgende pleje efter 7-8 år vil handle om at nedskære ammetræer i bevoksningen. Dette kan ske for en meget begrænset manuel indsats, hvis træerne efterlades på arealet eller sandsynligvis være udgiftsneutral, hvis træet hentes ud maskinelt til flisproduktion.

Der vil til gengæld være en direkte nedgang i indtægter ved bortforpagtning af landbrugsarealer, hvis arealerne tilplantes. De årlige forpagtningsindtægter i Varnæs 6.984 kr., Kollund 4.108 kr. og Bov 0,133 mio. kr. I alt 0,144 mio. kr.

Finansieringen af nedgangen i forpagtningsindtægterne foreslås i 2022 og fremadrettet taget op i forbindelse med bevillingskontrollen pr. 30. marts 2022.

## **Høring/udtalelse**

På grund af den korte svarfrist til Klimaskovfonden, har det ikke været muligt at lave en egentlig borgerinddragelse omkring projekterne, men det forventes gennemført, hvis indstillingen godkendes, og Klimaskovfonden er indstillet på et samarbejde.

## **Indstilling**

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at forvaltningen bemyndiges til at indgå aftale med Klimaskovfonden om demonstrationsprojekter for en klimarettet skovrejsning på de foreslåede arealer, såfremt fonden er interesseret og borgerinddragelsen ikke taler imod det, og

at forvaltningen arbejder videre med kommunal skovrejsning eller andre biodiversitetsfremmende tiltag på arealerne, hvis Klimaskovfonden ikke ønsker et samarbejde med Aabenraa Kommune om projekterne.

## **Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 02-02-2022**

Godkendt.

## **Bilag**

wt-Skovrejsningsprojekt Varnæs

wt- Skovrejsning Kollund

wt-Skovrejsning Bov

# Punkt 15: Mulighed for offentligt-privat innovationspartnerskab om et erhvervsområde ved Padborg

21/32290

## Sagsfremstilling

Et antal lokale speditørvirksomheder har kontaktet Aabenraa Kommune med et ønske om at erhverve areal vest for E45 ved Padborg. Arealet er samlet 208 hektar (bilag 1). En mindre del er allerede lokalplanlagt, byggemodnet og bebyggelse er påbegyndt af LASTAS og Hummel.

Det øvrige areal, på ca. 150 hektar, ønskes udviklet som "etape II" med blandt andet lager- og kølehaller, samt befæstede arealer til oplag og logistik af trailere.

I denne sag foreslås et projekt for innovativ vandhåndtering og afdækning for muligheder for andre bæredygtige arealudviklingstiltag i området.

Ved en traditionel udvikling og byggemodning vil der i området være behov for anlæg til blandt andet regnvandshåndtering af meget store dimensioner, og området vil få et traditionelt "kedeligt" udtryk af erhvervsareal.

Fremtidige klimaændringer i form af mere nedbør og mere ekstreme regnhændelser betyder, at traditionel byggeri, befæstelse af arealer og vandafledning igennem rør kan medføre væsentlige udfordringer.

Aabenraa Kommune har på den baggrund taget initiativ til at udvikle denne etape II i et Offentlig-Privat Innovationspartnerskab (OPI). Initiativet er endnu ikke aftalt, men flere potentielle parter har tilkendegivet deres interesse.

Et OPI er kendetegnet ved, at der udvikles innovative løsninger i samarbejde mellem private og offentlige institutioner. I dette tilfælde er det tænkt som samarbejde mellem de kommende ejere af arealerne, Padborg Transportcenter, Aabenraa Kommune, Arwos, ét eller to universiteter samt andre relevante aktører, der kan have en interesse i projektet (for eksempel SEP Sønderjylland, teknologivirksomheder, grænseoverskridende fora med videre).

Arwos og universiteterne har allerede meldt positivt tilbage. Senest har der været afholdt møde med Padborg Transportcenters bestyrelse, og her blev der udtrykt meget stor interesse for at gå videre med projektet.

Visionen er at udvikle arealet som flagskib og inspirationsprojekt for fremtidens helhedsorienterede erhvervsudviklingsprojekter.

Projektet har potentiale til at blive til inspiration for såvel fremtidig erhvervsudvikling i kommunen som i resten af landet - og måske endda resten af verden, da projektet sammentænker det brede bæredygtighedsbegreb i relation til økonomisk vækst, mennesker, klima, vandhåndtering, natur og vandmiljø.

Intentionen er, at de færdige bygninger, den interne infrastruktur og de omkringliggende befæstede arealer, skal fortælle historien om en nytænkende og ambitiøs klima-kommune, der har fokus på økonomisk vækst og erhvervsmæssig udvikling, og gør en positiv forskel for de mennesker, der færdes i området.

Elementerne i projektet er endnu ikke endeligt fastlagt. På skitseniveau er der tænkt på samarbejde og synergi i planlægning primært vedrørende håndtering af regnvand, ved for eksempel valg af bygningsmaterialer, valg af

belægninger, nytænkning i arkitektur/ bygningsudformning, inkl. rensning af overfladevand fra trafikbelastede arealer, samtidig med at trivslen for de mennesker, der arbejder og færdes i området, tilgodeses.

Ideelt set munder projektet også ud i en grøn klimastrategi for fremtidens erhvervsudviklingsprojekter, der understøtter kommunens mål om øget biodiversitet og miljømål for natur, grundvand og overfladevand.

Herigennem skal kommunens målsætning om udvikling af erhverv tilgodeses, samtidig med at projektet skal fremme de deltagende virksomheders og kommunens grønne profil. Projektet kan indgå som initiativ til udmøntning af DK2020-klimahandleplanen i forhold til klimatilpasning.

Såfremt der er interesse for projektet fra tilstrækkeligt mange nøgledeltagere, vil samarbejdet skulle sættes i en mere veldefineret ramme, og økonomien skal afklares nærmere.

### **Økonomi og afledt drift**

Der vil være behov for midler fra deltagende parter, og der forventes at være gode muligheder for at søge supplerende ekstern finansiering, for eksempel ved fonde eller EU. Økonomien er endnu ikke fuldstændig belyst.

Såfremt projektet bliver en realitet, vil kommunens andel eventuelt kunne finansieres af bæredygtighedspuljen for budgetåret 2022 med et budget på 9 mio. kr., forudsat Økonomiudvalgets godkendelse.

### **Indstilling**

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at udvalget tilkendegiver, om forvaltningen skal arbejde videre med det beskrevne innovationspartnerskab.

### **Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 02-02-2022**

Godkendt.

### **Bilag**

Bilag 1 - projektområde med E45.pdf

# Punkt 16: Godkendelse af indsatsplan for bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo

21/32480

## Sagsfremstilling

Teknik- og Miljøudvalget godkendte den 3. november 2021, at forslag til indsatsplan for bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo 2022-2032 blev fremlagt i 8 ugers offentlig høring.

Indsatsplanen, der har til formål at sikre bekæmpelse af den invasive plante på både private og offentlige arealer, er en videreførelse af den tidligere plan for 2011-2021.

Der er ikke indkommet bemærkninger i høringsperioden, og planen indstilles nu til endelig godkendelse.

Efter 4 ugers klagefrist forventes planen at kunne træde i kraft den 1. april 2022.

## Lovgrundlag

Indsatsplanen er udarbejdet med hjemmel i Lov om drift af landbrugsjord.

Lovgivningen giver kommunen hjemmel til at pålægge ejere af arealer med Kæmpe-Bjørneklo at bekæmpe planten i henhold til en endelig og vedtaget indsatsplan.

## Økonomi og afledt drift

Bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo på kommunale arealer og langs offentlige vandløb udføres af Driftsenheden. Der bruges årligt ca. 0,04-0,05 mio. kr. på denne opgave. Det må forventes, at indsatsbehovet bliver mindre i takt med, at bestande bliver udryddet.

Kommunen har endnu ikke bekæmpet Kæmpe-Bjørneklo på private arealer for ejers regning. Det er indtil nu lykkedes at få iværksat privat bekæmpelse gennem dialog med lodsejerne.

Ressourcebehovet i forvaltningen til at administrere indsatsplanen er vurderet til at ligge på omkring 0,1 årsværk.

## Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at indsatsplan for bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo 2022-2032 godkendes.

## Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 02-02-2022

Godkendt.

## Bilag

WT- Indsatsplan for bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo 2022\_2032.pdf

WT-Vejledning til bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo.pdf

# Punkt 17: Opstart Spildevandsplan 2023

20/41863

## Sagsfremstilling

Hvad er en spildevandsplan?

En spildevandsplan er en lovpligtig plan, som alle kommuner skal udarbejde ifølge Miljøbeskyttelsesloven. Planen beskriver den eksisterende spildevandsafledningen i kommunen samt de planlagte tiltag på spildevandsområdet. Kommunens nuværende Spildevandsplan 2018-2022 skal tages op til revision, og der skal vedtages en ny spildevandsplan for kommunen.

Spildevandsplanen skal beskrive kloakeringsforholdene i områder, hvor kommunens forsyningsselskab, Arwos, har pligt til at håndtere spildevandet. Man kalder et sådant område for et kloakopland. Det beskrives desuden, hvordan kloakoplandene er kloakeret, og her opererer man med 3 udtryk: Fælleskloakeret, separatkloakeret og spildevandskloakeret. Planen beskriver desuden planlagte ændringer i kloakeringsforholdene, som for eksempel at der skal separatkloakeres i et eksisterende fælleskloakeret område. I forbindelse med planlagte projekter skal det desuden beskrives, om enkelte ejendomme kan blive berørt ved enten at skulle afgive areal eller få pålagt servitut.

Spildevandsplanen skal desuden forholde sig til kommuneplanen og den nationale vandområdeplan samt til den økonomiske planlægning og til vandløbenes fysiske tilstand. Det kommer særligt til udtryk i planlægning af de indsatser, som er udpeget i vandområdeplanen. Vandområdeplanen er den nationale plan for at forbedre det danske vandmiljø i overensstemmelse med EU's vandrammedirektiv. I forhold til spildevandsplanlægningen kan det for eksempel være et overløbsbygværk, som er udpeget til en indsats. En typisk løsning vil være separatkloakering af kloakoplandet til bygværket, så bygværket kan nedlægges og overløbene derved ophører.

I spildevandsplanlægning arbejder man derudover med ”det åbne land”, og her menes der ejendomme, som ikke er kloakeret eller udpeget til kloakering. Spildevandsplanen skal beskrive områder i kommunen, hvor den enkelte ejendoms spildevandsafledning skal leve op til et bestemt renskrav.

Som noget nyt siden vedtagelsen af Spildevandsplan 2018-2022 skal spildevandsplanen forholde sig til, i hvilken grad kommunens forsyningsselskab, Arwos, skal forholde sig til klimatilpasning i enkelte områder og planlagte projekter. Dette vil der blive orienteret særskilt om på et senere udvalgs møde. Arwos har fortsat ikke lov til at aflede drænvand eller højtstående grundvand.

Forslag til spildevandsplanen skal forhandles med kommunens forsyningsselskab, og det betyder i praksis, at planen udarbejdes i samarbejde med Arwos.

Hvad er et spildevandsplantillæg?

Spildevandsplanen løber typisk over en årrække, men det kan blive nødvendigt at ændre i planen i løbet af planperioden uden at hele planen tages op til revision. I den forbindelse kan man udarbejde et tillæg til planen, som beskriver ændringer i planen i et mindre område. Det kan for eksempel være i forbindelse med en ny byggeomdning.

Processen omkring den nye Spildevandsplan

Forvaltningen og Arwos er begyndt på forarbejdet til den kommende spildevandsplan for Aabenraa Kommune. Det politiske arbejde på planen begynder med denne sag, og arbejdet skal udmønte sig i en endelig vedtagelse af kommunens

nye spildevandsplan i foråret 2023.

Forvaltningen forventer at præsentere udvalget for de problemstillinger, der skal tages politisk stilling til på udvalgs møder i løbet af 2022. Beslutningerne, der træffes omkring de enkelte problemstillinger, sætter rammen for det videre arbejdsforløb for forvaltningen og Arwos.

Planen skal miljøvurderes efter reglerne i lov om miljøvurdering af planer og programmer (VVM). Miljøvurderingen vil blive præsenteret sammen med det endelige forslag til planen (se nedenfor).

Når alle problemstillinger og kommende projekter er på plads, vil forvaltningen færdiggøre et forslag til den kommende spildevandsplan, som skal godkendes i udvalget inden det sendes i offentlig høring i minimum 8 uger. I høringsperioden har alle mulighed for at kommentere og komme med indsigelser til planforslaget. Ejere af ejendomme, der bliver berørt af ændringer i planen, for eksempel separat kloakering, får høringsmaterialet tilsendt direkte, hvor de gøres opmærksomme på, hvordan ejendommen bliver berørt.

Efter høringsperioden skal planen endelig vedtages i Byrådet.

## **Indstilling**

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at forvaltningen igangsætter arbejdet med udarbejdelse af spildevandsplanen efter den foreslåede plan, og

at der tilkendes eventuelle eksisterende ønsker til arbejdet med spildevandsplanen.

## **Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 02-02-2022**

Godkendt.

# Punkt 18: Tillæg nr. 6 til Spildevandsplan 2018-2022

20/35762

## Sagsfremstilling

I denne sag orienteres om baggrunden og realiseringsmulighederne for Tillæg nr. 6 til spildevandsplanen 2018 – 2022, omhandlende separatkloakering i Kruså og placering af et regnvandsbassin i forbindelse hermed. Desuden lægges der op til et borgermøde i området.

Forslag til tillægget har været i offentlig høring, og er efterfølgende behandlet politisk i flere omgange, da lokale borgere havde indvendinger mod den foreslåede placering af regnvandsbassinet.

Den 22. september 2021 besluttede Byrådet, at der skal udarbejdes et nyt tillæg med placering på matrikel 423, se kortbilag.

Forvaltningen har undersøgt processen for realiseringen af Byrådets beslutning.

Ud fra nedenstående procesbeskrivelse er det forvaltningens vurdering, at det ikke er muligt lovligt at vedtage et tillæg til spildevandsplanen med den besluttede placering.

### Nødvendighed af kloakseparering og regnvandsbassin

Danmark er med ophæng i EU's vandrammedirektiv forpligtet til at sikre god økologisk tilstand i blandt andet vandløbene. For Aabenraa Kommune har staten udpeget en række spildevandsoverløb, der skal nedbringes. Disse overløb anses for at være årsag til, at de berørte vandløb ikke har en god tilstand. Overløbene fra Kruså til vandløbet Krusåen er med blandt de få indsatser i kommunen, der endnu ikke er gennemført i vandplansperioden 2015-2021.

Forudsætning for at nedbringe overløbene i Kruså er en aflastning af kloakken. Det sker ved separering, det vil sige, væsentlige dele af regnvandet fra tage med videre skal fremadrettet ledes i separate rør til vandløb. Separering indebærer altid en etablering af forsinkelse, således at store vandmængder fra rør efter kraftig regn ikke overbelaster det modtagende vandløb.

Løsningen med den bedste økonomi og bedste renseseffekt er efter nudagens standarder åbne regnvandsbassiner, der tilpasses det omgivende miljø, så de virker så naturlige som muligt.

Arvos må ikke gennemføre en separering, uden at dette er vedtaget i en spildevandsplan henholdsvis tillæg til spildevandsplanen.

### Miljøvurdering

Alle lovpligtige planer, som kommunen vedtager – herunder spildevandsplaner – skal behandles efter lov om miljøvurdering af planer, programmer og konkrete projekter (såkaldt VVM, SMV, miljøvurdering, miljørapport med videre).

For tillæg til spildevandsplanen skal der som minimum foretages en ”screening”, det vil sige en afdækning af, om planen forventes at have væsentlig påvirkning af miljøet.

Såfremt regnvandsbassinet placeres på matrikel 423, vil der ske en væsentlig påvirkning af naturen, da stort set hele matriklen er udpeget som beskyttet natur (§3) eller fredskov. Derved udløser screeningen en egentlig miljørapport. I en sådan rapport skal det altid belyses, om der eksisterer mindre miljøbelastende alternativer til det ønskede projekt – og disse skal vælges, hvis muligt.

I denne sag eksisterer der en placering, som ikke belaster miljøet (her: naturen) i nær så høj grad som placering på matrikel 423. Det er denne placering, som er foreslået i det oprindeligt forelagte Tillæg nr. 6, på matrikel 260 (se kortbilag og afsnittet nedenfor).

Nyere retspraksis viser, at der i klagesager bliver lagt stor vægt på kommunens efterlevelse af lovgivningen vedrørende miljøvurderingen, som har ophæng i tilsvarende EU-direktiver.

#### Placering af regnvandsbassinet

Arwos har i processen undersøgt flere forskellige alternative placeringer. En placering på matrikel 260, Kruså, som ligger syd for og terrænmæssigt neden for boligområdet Udsigten, er både nemmest at gennemføre teknisk ud fra terrænforhold og tilkørselsforhold, ligger på kommunalt ejet areal, er den billigste løsning for Arwos og dermed kommunens borgere og konflikter ikke med andre lovgivninger.

For at komme videre i processen, foreslår forvaltningen at invitere borgerne fra nærområdet til et møde med politisk deltagelse med det formål, at orientere om sagens forhold og at lytte til borgernes input.

### **Indstilling**

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at orientering tages til efterretning, og

at forvaltningen arrangerer et borgermøde med borgerne fra nærområdet og politisk deltagelse inden fornyet politisk behandling af Tillægget nr. 6 til Spildevandsplanen 2018-2022.

### **Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 02-02-2022**

Godkendt.

### **Bilag**

Kortbilag februar 2022

## **Punkt 19: Tillæg nr. 7 til Spildevandsplan 2018-2022**

21/21907

### **Sagsfremstilling**

Tillæg nr. 7 til Aabenraa Kommunes spildevandsplan 2018-2022 udvider kloakopland ANh01 ved Nørre Hostrup med to ejendomme, så disse kan spildevandskloakeres. En ejendom ved Genner (Gl Bane 8) planlægges også spildevandskloakeret. Planlægningen laves med baggrund i to af grundejernes ønske om kloakering. Forvaltningen har kontaktet den tredje grundejer på grund af ejendommens nærhed til kloakopland ANh01. Forvaltningen har vurderet, at kloakering af de to ejendomme ved Nørre Hostrup er hensigtsmæssig i forhold til deres placering i samme kommuneplanramme som kloakopland ANh01. Arwos har vurderet, at ejendommen ved Genner kan kloakeres uden udfordringer, da der ikke er behov for en pumpestation ved ejendommen. Når ejendommene har fået etableret stik til spildevand, så er der pligt til at tilslutte ejendommene. Grundejer skal selv stå for denne tilslutning.

Tillægget danner desuden grundlag for etablering af en trykledning ved Brøde Rensningsanlæg. Ledningen skal etableres som erstatning for en nedslidt trykledning. Arwos har undersøgt muligheden for at placere den nye ledning i det gamle tracé, men det er vurderet til at være meget teknisk udfordrende. Derfor har Arwos fundet en ny placering af ledningen i forhold den nedslidte ledning. Ledningen skal ligge på 3 private matrikler samt en vejmatrikel. Arwos søger om, så vidt muligt, at indgå frivillige aftaler med ejerne af matriklerne. Den gamle ledning ligger allerede på den ene matrikel, som er en mark. Her ændres placeringen en smule. De to andre matrikler er sommerhusgrunde, hvor ledningen etableres med styret underboring, så der ikke skal graves eller være maskiner på de to matrikler.

Tillægget har været i offentlig høring i 8 uger. De berørte ejere har været direkte orienteret om tillægget. Der er ikke indkommet høringssvar i forbindelse med høringen.

### **Ekspropriation**

Det er kommunens forsyningsselskab, Arwos, der skal gennemføre ledningsarbejdet, ligesom det er Arwos, der senere skal drive ledningsanlægget og dermed have adgang til anlægget.

Plan, Teknik & Miljø vil sammen med Arwos arbejde for, at der indgås frivillige aftaler med ejerne af de ejendomme, hvor ledningerne skal passere og/eller, hvor der skal sættes brønde, for på den måde at sikre, at ejendomsejerne bliver kompenseret, dels for rådighedsindskrænkning og dels for deklARATIONER på deres ejendomme.

I de tilfælde, hvor der ikke kan opnås enighed igennem frivillige aftaler, foreslås rådighedsindskrænkninger og deklARATIONER gennemført ved ekspropriation.

### **Indstilling**

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at Tillæg nr. 7 til Spildevandsplan 2018-2022 godkendes,

at forvaltningen bemyndiges til sammen med Arwos at optage forhandlinger med de berørte lodsejere med henblik på at opnå forlig via en frivillig aftale for så vidt angår nødvendige arealer til placering af ledninger, brønde og pumpestationer, og

at forvaltningen bemyndiges til at rejse en ekspropriationssag for det nødvendige areal til placering af ledninger, brønde eller pumpestation, hvis der ikke kan opnås forlig via frivillig aftale.

### **Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 02-02-2022**

Anbefales godkendt.

**Beslutning Økonomiudvalget den 08-02-2022**

Anbefales godkendt.

**Beslutning Byrådet den 23-02-2022**

Godkendt.

**Bilag**

wt-Tillæg nr. 7 til Spildevandsplan 2018-2022

# Punkt 20: Forslag til Tillæg nr. 8 til Spildevandsplan 2018-2022 - Bovrup

21/21569

## Sagsfremstilling

Tillæg nr. 8 til Aabenraa Kommunes Spildevandsplan 2018-2022 omhandler separatkloakering og berigtigelse af kloakoplande i Bovrup samt placering af regnvandsbassin og ledningsanlæg i forbindelse med separeringen. Tillægget er blevet screenet efter miljøvurderingsloven, og det er vurderet, at plantillægget ikke har væsentlig indvirkning på miljøet. Screeningen er et bilag i planforslaget.

Store dele af Bovrup er allerede separatkloakeret, og det resterende fælleskloakerede opland SBo02 blev planlagt separeret i Aabenraa Kommunes Spildevandsplan 2014-2017. Planlægningen blev videreført i den nuværende spildevandsplan. Dette tillæg planlægger ledningsanlæg og regnvandsbassin, så Arwos kan udføre separatkloakeringen. Separeringen udføres som et led i en indsats for et overløb ved Bovrup, som er udpeget i Vandområdeplanerne.

Arwos har undersøgt flere mulige placeringer til det nødvendige regnvandsbassin, og der er lokaliseret 3 mulige placeringer af bassinet, som alle er beskrevet i planforslaget. Derved er der råderum til at fastlægge den endelige placering af bassinet efter den offentlige høring. Alle 3 placeringer er på privatejede matrikler, hvor lodsejeren må forventes at skulle afgive areal til bassinet. Arwos har været i kontakt med de berørte lodsejere.

I Spildevandsplan 2018-2022 er det beskrevet, at vi har registreret mulige fejl i spildevandsplanens datagrundlag for nogle kloakoplande og ejendommers kloakeringsprincip. Der har i Bovrup særligt været fokus på oplande SBo04, SBo07 og SBo08, men i forbindelse med arbejdet omkring berigtigelse er der yderligere undersøgt forhold i andre mindre kloakoplande i Bovrup. Konklusionerne på undersøgelser og derved forslag til kommende kloakeringsprincipper er draget ud fra tidligere spildevandsplaner samt de reelle fysiske forhold på den enkelte ejendom. Ejendomme, hvor kloakeringsprincippet ændres, vil få besked om dette i forbindelse med den offentlige høring.

Konkret betyder det, at der for de fleste berørte ejendomme rettes op i planenes kloakeringsprincip, så det stemmer overens med de faktiske forhold. Kun enkelte ejendomme planlægges separeret ud fra undersøgelsen og konklusionen: én ejendom i separeret område SBo04 samt to ejendomme i SBo10, som alternativt får mulighed for at håndtere regnvand på egen grund ("mulighed for udtræden fra forsyningens kloaksystem for regnvand"). Yderligere to ejendomme, som i dag er fælleskloakeret, får mulighed for at håndtere regnvand på egen grund.

Først ved den endelige vedtagelse af Tillæg nr. 8 til Spildevandsplan 2018-2022 skal der tages stilling til eventuel ekspropriation.

Planforslaget offentliggøres på kommunens hjemmeside og sendes i offentlig høring i 8 uger, hvor alle ejere af berørte matrikler vil få direkte besked om høringen.

Det er kommunens forsyningsselskab, Arwos, der skal gennemføre arbejdet med at etablere ledningsanlæg og regnvandsbassin.

## Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at Forslag til Tillæg nr. 8 til Spildevandsplan 2018-2022 godkendes og sendes i offentlig høring i otte uger.

## Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 02-02-2022

Godkendt.

## **Bilag**

wt-Forslag til Tillæg nr. 8 til Spildevandsplan 2018-2022.pdf

wt-Screeningsafgørelse Tillæg nr. 8 til Spildevandsplan 2018-2022.pdf

# Punkt 21: Varmeforsyningsprojekt for område ved Dimen/Stollig

21/31594

## Sagsfremstilling

Aabenraa-Rødekre Fjernvarme har ansøgt om godkendelse af projektforslag for fjernvarmeforsyning af boligområder ved Dimen, svarende til området for kommende lokalplan 140 samt nogle eksisterende huse i Dimen-området.

De eksisterende huse er i dag individuelt forsynet, men i forbindelse med det nye boligområde (kort i bilag 1), som er på vej, er der ønske fra udstykker om at tilbydes fjernvarme på grundene.

Projektforslaget omfatter etablering af transmissionsledning og distributionsledninger for potentiel varmeforsyning af i alt 95 boliger. Det er beregnet, at der er en samfundsøkonomisk gevinst ved projektet, hvis der er ca. 60 ejendomme som tilsluttes, hvilket Stenbjerg Ejendomme som udstykker har tilkendegivet, at de vil. Dermed vil øvrige tilsluttede ved projektets etablering medføre en endnu bedre samfundsøkonomi.

Projektforslaget er omfattet af Varmeforsyningsloven, og skal godkendes efter reglerne i Projektbekendtgørelsen.

Ansøgningen skal indeholde de nødvendige oplysninger jævnfør projektbekendtgørelsen, og oftest er det mest væsentlige spørgsmål vurderingen af, om fjernvarme er den mest samfundsøkonomisk fordelagtige opvarmningsform i forhold til anden opvarmning.

I projektforslaget vurderes samfundsøkonomien i forhold til opvarmning med individuelle luft-varme-varmepumper, hvilket er det mest relevante alternative scenarie.

Forvaltningen har gennemgået ansøgning og supplerende materiale og vurderer, at bekendtgørelsens krav er opfyldt, og at projektforslaget samlet set er det mest samfundsøkonomisk fordelagtige projekt.

Projektet skal VVM-screenes senere i forløbet, og der kan være behov for tilladelser til krydsning af vandløb. Der skal søges om gravetilladelser og dispensationer i forhold til fredninger. Det vurderes ikke umiddelbart at medføre udfordringer for projektet, da der primært skal graves i umiddelbar tilknytning til vejarealer, og Aabenraa-Rødekre Fjernvarme har været i dialog med Fredningsnævnet i relation til fredningsbestemmelser for Fladstendalen.

## Ekspropriation

De planlagte ledninger etableres som udgangspunkt langs offentlig vej- og fortovsarealer samt eventuelt private fællesveje efter "gæsteprincippet". Der er dog behov for arealafståelse eller servitutpålæg i forbindelse med projektet for etablering af fjernvarmeledning og en pumpestation ved Dimen 44, matr. 135, Stollig.

Aabenraa-Rødekre Fjernvarme søger at indgå aftale med ejeren af pågældende matrikel, men har anmodet om, at Byrådet udtrykker ekspropriationsvillighed.

Forudsætninger for eventuel ekspropriation er efter forvaltningens vurdering til stede efter varmelovgivningen.

## Høring/udtalelse

Sagen er i 4 ugers høring hos gasforsyningselskabet EVIDA og jordejere, som skal afstå arealer.

## **Indstilling**

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at projektforslaget godkendes under forudsætning af, at der i høringsperioden ikke indkommer høringsvar, som har væsentlig betydning, og

at Byrådet udtrykker ekspropriationsvillighed ved at bemyndige forvaltningen til at rejse en ekspropriations sag for det nødvendige areal til placering af ledninger og pumpestation, hvis der ikke kan opnås frivillig aftale.

### **Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 02-02-2022**

Anbefales godkendt.

### **Beslutning Økonomiudvalget den 08-02-2022**

Anbefales godkendt.

### **Beslutning Byrådet den 23-02-2022**

Godkendt.

## **Bilag**

Dimen-Stollig fjernvarme.pdf

## **Punkt 22: Orientering om uvedkommende vand i spildevandssystemet i Bylderup-Bov**

21/38607

### **Sagsfremstilling**

Der har i mange år især i vinterhalvåret været registreret problemer med uvedkommende vand i spildevandssystemet i Bylderup-Bov.

Det giver ud over gener og store driftsomkostninger for Arwos, også gener for boligerne i området, da der kan være problemer med at skylle ud og benytte vaskemaskine, ligesom der er risiko for oversvømmelser med spildevandsopblandet regnvand/grundvand.

Årsagen er, at der trænger grundvand ind i spildevandssystemet, som ikke skal være der, da spildevandssystemet ikke er dimensioneret til at håndtere dette. Arwos har heller ikke mulighed for at tage imod grundvandet - ud over manglende kapacitet har Arwos ikke lovhjemmel til at håndtere grundvand og kan ikke opkræve betaling for det.

Der er flere kilder til indtrængende grundvand: Diffus indtrængning i form af utætheder for eksempel ved samlinger, private grundvandspumper og ikke lovlige tilslutninger eller fejlkoblinger og muligvis også tilsluttede dræn, som heller ikke er lovlige.

Arwos har allerede gennemført tætninger for dele af kloaksystemet (omkostninger: 7-8 millioner kr.), men det giver ikke væsentlig reduktion af den indtrængende grundvand, og har den utilsigtede effekt, at der er øget risiko for oversvømmelse lokalt.

Der er en række juridiske barrierer for at komme problemet til livs, som vil blive fremlagt på mødet. Problemstillingen kendes fra andre kommuner og landsdele, og der arbejdes på national plan med forslag til løsninger.

Der er etableret en arbejdsgruppe med deltagelse fra Plan, Teknik & Miljø og Arwos for at finde løsninger på problemet. Arbejdsgruppen arbejder med tre faser med en foreløbig 5-årig tidshorizont:

1. fase er en "her og nu"-løsning, som skal vare nogle år, før der er mulighed for at gå i gang med 3. fase. Dette omfatter en midlertidig løsning, hvor overskydende spildevand fra området køres til rensning på Gårdeby Renseanlæg. Det er en løsning, som medfører store omkostninger for Arwos, men som er nødvendig for at forhindre en miljømæssig belastning af vandløb, og for at undgå oversvømmelser med spildevandsholdig vand på overfladen.
2. fase er en kortlægningsfase, som kommer til at køre sideløbende med fase 1. Det skal kortlægges, hvor de væsentlige indtrængninger sker, og der skal udarbejdes forslag til løsninger.
3. fase er den varige løsning, som endnu ikke kendes, da det er afhængig af, hvilke konklusioner der kommer ud af 2. fase.

Sideløbende med de ovenstående 3 faser vil forvaltningen håndhæve konstaterede ulovlige tilkoblinger. Det er herudover formodentlig en kombination af forskellige tiltag, som skal udgøre den endelige løsning, og det er tvivlsomt, om Aabenraa Kommune og Arwos alene kan løse problemet. Da der er tale om grundvand, er det sandsynligt, at der også bliver behov for en indsats fra grundejerne i området (hvis der for eksempel skal ske grundvandssenkning).

### **Indstilling**

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

**Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 02-02-2022**

Udsat.

**Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 02-03-2022**

Taget til efterretning.

## **Punkt 23: Orientering fra formand og direktør**

21/38964

### **Sagsfremstilling**

Der gives en orientering.

### **Indstilling**

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

**Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 02-02-2022**

-

## **Punkt 24: Underskriftsside**

21/38964

### **Sagsfremstilling**

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive ved at trykke på "Godkend".

### **Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 02-02-2022**

-